

Г.П. Трояновська

Я ІДУ НА УРОК

*Із педагогічного досвіду роботи
вчителя початкових класів*

1–4 класи

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2012

УДК 371.32
ББК 74.266
Т70

Рецензенти:
доцент, кандидат педагогічних наук
Онишків З.М.
вчитель початкових класів вищої категорії, старший вчитель
Походжай Н.Я.

Трояновська Г.П.

Т70 Я іду на урок. Із педагогічного досвіду роботи вчителя початкових класів: 1–4 кл. /Г.П. Трояновська. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 48 с.

ISBN 978-966-10-2540-9

У посібнику подано шість розгорнутих конспектів уроків з різних предметів та один конспект нестандартного виховного заходу “Презентація твого імені” з педагогічного досвіду роботи вчителя початкових класів. Автор пропонує різноманітний матеріал, зразки бесід, опорні схеми, таблиці, цікаві творчі завдання на основі інтерактивних форм роботи на уроках.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32
ББК 74.266

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

МАТЕМАТИКА

2 клас

Тема. Ознайомлення учнів з дією множення. Знак множення.

Мета. Ознайомити учнів з дією множення як із способом знаходження суми однакових доданків; із знаком множення; збагатити словниковий запас математичною термінологією. Розвивати мислення і пам'ять, увагу, творчі здібності. Виховувати в учнів бажання набувати знання самостійно і передавати їх іншим.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Обладнання: таблиці з малюнками для складання задач.

Хід уроку

I. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності.

1. Продзвенів уже дзвінок —
починаємо урок.
Добре слухай, вмиль міркуй,
своє рішення толкуй.

2. Математична розминка.

- * Полічи від 5 до 40; десятками до 100.
- * Український гопак танцювало 5 пар. Скільки дітей танцювали гопак?
  - * У Розкидайка під ліжком 3 пари туфель. Скільки туфель під ліжком?
  - * Діти склали 4 букети. У кожному букеті по 5 квіток. Скільки квітів використали?
  - * У піджаку два рукави. На кожному рукаві по 3 гудзики. Скільки гудзиків на двох рукавах?
  - * Що спільного у даних виразах?

$$10 + 10$$

$$23 + 23 + 23$$

$$16 + 16 + 16 + 16$$

$$29 + 29 + 29 + 29 + 29$$

$$44 + 44 + 44 + 44 + 44 + 44$$

Чи можемо ми швидко знайти значення цих виразів? А коротше записати їх? (Ні.)

II. Визначення мети і завдань уроку.

— На сьогоднішньому уроці ми ознайомимося з новою дією і навчимося її використовувати в ході розв'язування виразів і задач.

III. Вивчення нового матеріалу.

(На середину виходить учень із короною, на якій зображено крапochку.)

— Я — дія множення. Прийшла до вас, щоб полегшити вам запис виразів на додавання однакових доданків. Сядьте всі рівненько і слухайте чемненько. Ці вирази треба записати так:

$$10 + 10 = 10 \cdot 2$$

$$23 + 23 + 23 = 23 \cdot 3$$

$$16 + 16 + 16 + 16 = 16 \cdot 4$$

$$29 + 29 + 29 + 29 + 29 = 29 \cdot 5$$

— А хто вже здогадався, як записати останній вираз?

$$44 + 44 + 44 + 44 + 44 + 44 = 44 \cdot 6$$

— Чому? (Тому що перше число — це доданок, а друге вказує, скільки разів він повторювався.)

— Отже, писати менше і обчислювати цікавіше. А тепер вираз $4 \cdot 7$ замініть додаванням. ($4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$)

— То що ж, любі діти, будемо з вами дружити. Читайте вирази так: 10 помножити на 2; 23 помножити на 3. А тепер розгляньте малюнки і складіть задачі.

а)

б)

IV. Засвоєння знань, формування вмінь і навичок.**1. Робота в парах.**

Замінити вирази на додавання виразами на множення і навпаки.

$$\left. \begin{array}{l} 7 + 7 + 7 \\ 6 \cdot 9 \end{array} \right\} \text{ I пара}$$

$$\left. \begin{array}{l} 9 + 9 + 9 + 9 \\ 4 \cdot 3 \end{array} \right\} \text{ II пара}$$

— У дружбі всі живемо, перетворення речовин у природі робимо, самі про себе піклуємось, тому самостійно довго можемо жити, якщо людина не буде нас нищити.

VI. Робота в групах.

Група “Організми-виробники”

Загадка.

Живе один батько і тисячі синів має; всім шапки справляє, а собі немає. (*Дуб*)

— Я дуб! Мої друзі — береза, граб, ясен, липа, ялина, сосна, клен. Назвіть нас одним словом. (*Дерева*)

— Я ліщина. Мої друзі — терен, калина, ожина, шипшина, барбарис, малина. Назвіть нас одним словом. (*Кущі*)

— Я суниця. Мої друзі — проліски, підсніжники, ряст, копитняк, папороть, дзвоники, звіробій, анемона, деревій, ромашка, кульбаба, іван-чай. Назвіть нас. (*Трав'янисті рослини*)

— Усі ми разом організми-виробники. Ми складаємо основу природних угруповань. Тому що тільки ми вміємо вловлювати сонячну енергію. А без надходження енергії ззовні не може існувати жоден живий організм і утворювати з речовин неживої природи поживні речовини для живих організмів.

Ці речовини — цукор, крохмаль, білки і жири — ми утворюємо з води і вуглекислого газу під дією сонячної енергії. Частину утворених речовин використовуємо для свого росту, а решту накопичуємо в коренях, стеблах, плодах, якими люблять ласувати наші сусіди — співжителі.

А ще ми збагачуємо повітря киснем, очищаємо його. Як же можна без нас!

Група “Організми-споживачі”

— Я вусатий ваш дружок,
в мене сірий кожушок,
куций хвостик, довгі вушка —
я усіх-усіх боюся! (*Заєць*)

Заєць. Навесні, влітку і восени харчуємося соковитими трав'янистими рослинами, а взимку з-під снігу добуваємо висохлу траву, поїдаємо бруньки та тоненькі гілочки з кущів, а також любимо полачувати корою дерев. Без рослин ми б не існували на світі, саме вони є джерелом енергії для нас. А як ми боїмося вовків, лисиць, яструбів!

Олень. Я тварина рогата. Ми, олені, живемо у лісах невеликими стадами. Живимось трав'янистими рослинами, що є в лісі, на узліссях, галявинах навесні, влітку, восени. А взимку ми любляємо тоненькі гілочки дерев і кущів з бруньками. Живемо ми на землі завдяки рослинам. Без них не було б і нас.

Шишкар. Я смілива пташка, яка в люті морози діточок виводить. Ми, шишкарі, живемо у хвойних або мішаних лісах, де багато хвойних дерев. Дітей виводимо в холоди, бо саме тоді для нас є найбільше корму — насіння з шишок хвойних дерев.

Ми літаємо, комах не поїдаємо.

Без рослин немає нам життя.

Вовк. По полю та лісу гасаю, козуль, зайців, оленів хапаю та всіх лякаю. Ми, вовки, найшкідливіші звірі у лісах, тому що знищуємо більше, як можемо з'їсти. Поїдаємо ми зайців, оленів, козуль, ховрахів, птахів, тобто всіх, кого можемо вполювати.

Живемо ми завдяки іншим тваринам, тому що ми їх споживаємо. Ми — хижаки.

Лисиця. В темнім лісі проживаю,
довгий хвіст пухнастий маю.
Мені на місці не сидиться,
а зовуть мене — ... (лисиця).

Ми, лисиці, дуже хитрі. Любляємо зайців, молоденьких оленів, козуль, щойно народжених, мишей, пташок, що гніздяться на землі, ласуємо їхніми яйцями.

Їжак. Дивний звірок, круглий, мов клубок,
голки стирчать — спробуй узять.

Поїдаємо мишей, черв'яків, ящірок, вужів і навіть гадюк, моллюсків, слизунів, жуків, личинок, комах.

І скажу я вам одне: що і заєць, і козуля, вовк, олень, лисиця й я — всі ми організми-споживачі. Наші родичі — кабани, яструби, куниці, тхори, білки, дрозди, зозулі, горобці й сороки, ведмеді. Виробляти поживні речовини ми не можемо, а тільки, поїдаючи інші організми, отримуємо необхідні поживні речовини. Також ми є середовищем життя і джерелом живлення для кліщів, комарів, бактерій. Але не вважайте, що ми жорстокі, без нас можна обійтись. Саме завдяки нам у природі менше шкідників, залишаємо у природі сильних, здорових тварин. І від цього природа тільки у вигоді.

- Михайло.* Наполегливість, завзяття,
взьми з собою у життя.
Уважним будь, й тоді таланти
твої розкриються самі.
Михайло, Міша і Мішель,
тобі ім'я дано від Бога.
Скільки на світі є осель,
ім'ям цим всипана дорога.
То ж будь відважним, сильним духом,
навчайся завжди на відмінно.
Сприймай цей світ очима, слухом,
поводься гідно і сумлінно.
- Іван.* Імен на світі не злічити,
та найвідоміше — Іван.
З ним легко мріяти і жити,
в цім імені веселий стан.
Предтеча називався Іваном,
що перед Господом явивсь,
з великим християнським планом,
щоб люд в Йордані охрестивсь.
Іван в казках, піснях, повсюди,
будь ти, Іванку, любий, знаний,
хай поважають тебе люди,
за те, що ти є бездоганним.
- Віталій.* В перекладі ім'я Віталій
«життєвий» означає.
Значний у власному народі,
приклад усім дочкам й синам.
Нехай твоє життя складеться
в успіхах, друже наш, Віталій.
І хай тобі легенько йдеться,
в омріяні казкові далі.
- Ольга.* Ольга — ім'я таке носила
княгиня нашої Русі.
У ньому мудрість, сила і відвага,
про неї знають всюди й всі.
Будь, Олечко, і ти такою,
нехай ім'я твоє святиться.

Мирослав.

Слідкуй, як завжди, за собою,
нехай тобою клас гордиться.
Славне ім'я подарували,
батьки малому Мирославу.
Сина завжди благословляли,
щоби життя прожив на славу.
Щоби прославив Україну,
словами, вчинками, думками,
не забувай свій рід, родину
й трудись відмінно разом з нами.

Учитель. Дорогі батьки! Любіть своїх дітей такими, як вони є.
Підтримуйте їх у їхніх починаннях, розраджуйте при невдачах.

— А ви, дорогі діти, прикладіть усіх зусиль, щоб вами сказані
слова здійснилися. Це залежить від вашої наполегливої праці, волі,
терпіння. Ми всі хочемо бачити вас в майбутньому щасливими!

Дякую усім, хто був з нами сьогодні.

ЗМІСТ

Математика. 2 клас	3
Читання. 2 клас	6
Українська мова. 2 клас	10
Трудове навчання. 2 клас	16
Я і Україна. Природознавство. 4 клас	22
Я і Україна. Природознавство. 4 клас	30
Виховна робота. Колективне творче панно “Презентація свого імені”	36

Навчальне видання

ТРОЯНОВСЬКА Ганна Петрівна

Я ІДУ НА УРОК

Із педагогічного досвіду роботи
вчителя початкових класів

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Олеся Грабець*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Золосдової*

Підписано до друку 24.07.2012. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,79. Умовн. фарбо-відб. 2,79.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2540-9

9 789661 025409